

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor:	Correspondințele se adresează redacției „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane pe 1/2 an 5 „	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor, până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	
„ România și străinătate pe an 14 franci pe 1/2 an 7 „		

O carte — unică în felul ei

În „Tipografia cărților bisericesti” din București a apărut în traducere română *Istoria Bisericească* a profesorului *Eusevie Popovici*. Autorul cărții, Părintele Eusevie, Popovici este un erudit profesor al Facultății teologice din Cernăuți, iar traducătorii sunt doi episcopi din România, cu nume în literatura noastră bisericească și adevăți: Dr. *Atanasie Mironescu* și Dr. *Gherasim*

Despre compunerea și traducerea acestei valoroase cărți cetim în precuvântarea autorului: „Ca profesor de Istoria Bisericească la Facultatea teologică a Universității din Cernăuți, n’am făcut de cât cursuri orale. Dar ascultătorii mei au luat în scris cursurile mele și eu am corectat și am complectat notele lor, cari apoi serviră studenților Facultății ca orientare în studiul acesta.... Am însă fericirea de a număra printre foștii mei ascultători și pe Prea Sfinții Episcopi actuali: Atanasie al Râmnicului Noului Severin și Gherasim al Argeșului, și acești doi Înalți Prelați fiind rugați de mine, fostul lor învățătoriu, au primit cu marimie a-și împotriva cursurile mele traducându-le în limba română și imprimându-le în scopul de a le face folositoare pentru un număr mai mare de studenți și alte persoane cari se ocupă cu teologia....”

Cartea e de două volume, de formatul 8° mare, de 724+554 pagini și cuprinde pe lângă o Introducere (pag. 1—45) Istoria bisericească dela întemeierea bisericii până în prezent, și Statistica bisericească.

Nu putem aprea din destul această Istorie Bisericească. Ajunge când zicem, că în felul său, e unica carte în întreaga biserică ortodoxă. Espune cu o minuțiositate pedantă și cu o amănunțire proprie autorului erudit toate fazele, prin cari o trecut biserică creștină. Pentru dreptcredin-

cioși sunt clasice părțile, cari combat pe eterodoxi și în special pe romano-apuseni, pentru Români sunt de o valoare neprețuită părțile, cari trac-tează Istoria Bisericii române.

Recomandând această valoroasă scriere tuturor cărturarilor și în special preoților și învățătorilor noștri, reproducem din ea:

Schisma cea mare între biserică orientală și cea occidentală

Abia se vindecaseră sau cel puțin se închiseră rănile cauzate Bisericii de iconoclazism, când izbucni o nouă luptă, care a fost mult mai lungă și mai tristă, adevăta schisma între biserică orientală și cea occidentală. Această schismă durează până astăzi. Ea izbucni formal în anul 867 sub papa Nicolae I (858—867) și patriarhul Constantinopolei Fotie (857—867 și 877—886).

A. Causele Schismei

Schisma se născu din pricina certelor din anul 853 între Roma și Constantinople, dar ea a fost pregătită încă de mai înainte. Causele principale ale ei sunt felurite.

Mai întâiu, pretensiunea bisericii romane de a fi privită ca puterea supremă legiuitoare, învățătoare și judecătore în toată Biserica. Fiind-că a reușit a fi privită astfel în occident, voia să-și întindă pretensia sa și în orient. Dar acesta nu voi și-i concese numai primul rang între bisericile patriarhale, iar nu o poziție superioară; mai virtos el cerea ca biserică romană, ca și ori care altă biserică să se supună adunării întregului episcopat. Ruptura era inevitabilă, ori se făcea acum ori mai târziu.

Apoi, rivalitatea ierarhică se dănuia între Roma și Constantinople, stând occidentul în partea Romei, iar orientul în partea Constantinopolei, precum și o încordare politică și națională din ce în ce mai pronunțată între orient și occident. Italienii urau pe Greci, cari din timpul lui Iustinian îi dominau, iar Grecii ca națiune domnitoare priveau cu dispreț pe Italieni; afară

de aceasta, Grecii puneau prea mare preț pe cultura lor și tratau pe apuseni ca barbari, ceea ce ofensa pe apuseni, cari la rândul lor nu lăsau ocazia a disprețui pe Greci pentru depravarea lor cea mare.

Această relație deveni și mai încordată prin împrejurarea că între anii 754—756 Italia de mijloc, ce se ținea de imperiul bizantin, fiind lăsată fără sprijin în contra Longobarzilor năvălitori, a fost răpită de la Greci de Franci, pe cari papa îi chemase în ajutor și trecu ca patrimoniu Petri direct sub puterea Papei, iar indirect sub stăpânirea Francilor. Acest teritoriu nu mai fu cedat Grecilor cu toată deputațiunea și darurile, ce împăratul grecesc Constantin V. Copronim trimise regelui Francilor Pepin la 757. Mânia Grecilor ajunse la culme după o jumătate de veac, în a. 799—800, când episcopul roman restabili imperiul roman de apus în persoana lui Carol cel mare regele Francilor și astfel imperiul bizantin fu desbrăcat de strălucirea sa de a fi unicul imperiu existent de trei secole și un sfert.

Pe lângă aceste, apusul se emancipă de răsărit din ce în ce mai mult pe terenul bisericesc, ivindu-se în credință, cult și disciplină diferite, pentru care orientul se provoacă la învățătura Părinților orientali și la autoritatea canoanelor orientale, ce din vechime se bucurau de mare stimă, pe când occidentul credea că ele se pot trece cu vederea, considerând pe capul occidentului, pe episcopul Romei, mai pe sus de toate și afirmând că în Biserică el este învățătorul, legiuitorul și judecătorul competent. Aceste diferențe între Biserică orientului și cea occidentului s'au dat la

veacul pentru prima oară pe la mijlocul veacului VII în învățătura despre purcederea Duhului sânt, expusă în epistola sinodală a episcopului Romei Martin I (649—653) cu ocazia disputei monoteletice din 649, prin mărturisirea despre purcederea Duhului sânt de la Tatăl și de la Fiul. Iar diferențele privitoare la administrația bisericească și la cult au fost scoase la iveală și imputate de orientali la sinodul trulan din 692.

Pe la mijlocul veacului VII orientalii se îndepărtară din epistola sinodală a lui Martin I (649) despre învățătura apusană, că sântul Duh purcede nu numai de la Tatăl ci și de la Fiul, iar teologul oriental Maxim Marturisorul (†662), care era în strînsă legătură cu apusenii în lupta contra monotelitismului, își dădă multă osteneală a liniști pe orientali prin o interpelare artificială a învățăturai apusene. După un secol combătă învățătura aceasta, fără să numească pe apuseni ca reprezentanți ai săi, renumitul dogmatic oriental Ioan Damaschin, iar pe la începutul veacului IX Grecii din Ierusalim făceau imputări de erezie monahilor latini de acolo, când auziră pe aceștia că la marturisirea purcederei sântului Duh din Tatăl (a patre) rostiau simbolul credinței cu adaosul filioque.

Celelalte diferențe au fost desfășurate de sinodul trulan 692, convocat de către împăratul Iustinian II Rinotmetos (adecă cel cu nasul tăiat) în timpul domniei sale dintăiu (665—695) și au fost față 227—240 de episcopi în mare parte orientali, cu toate acestea

la sinod au fost și unii ce se țineau de scaunul Romei, între cari și episcopii ce se zice că erau legați ai scaunului din Roma. La sinod aveau să se dea și canoane noaue, care se păreau foarte necesare; în adevăr sinodul a și dat 102 canoane. Totuș aceste canoane deși în orient erau recunoscute ca ecumenice, nu erau făcute așa, în cât se obțină și în occident recunoaștere cu aceeaș ușurință, pentru că ele respingeau unele rîndueli și obiceiuri apusene și în multe puncte jigneau chiar ambițiunea Romei.

Canonul 2 enumăra canoanele, care trebuiau să fie valabile în Biserică. Așa dintre canoanele apostolice se numărau 85, pe când apusenii primiseră în colecțiunea lor și recunoșeau ca valabile numai 50. Apoi după canoanele sinoadelor ecumenice și canoanele primite mai târziu de toți ale mai multor sinoade particulare grecesei din periodul II, adecă a sinoadelor din Ancyra, Neocesarea, Antiohia, Laodicea, Gangra și ale unui sinod din Constantinopol precum și ale sinodului din Sardica și ale sinoadelor din Africa, de la 390, ale căror canoane sinodul din Cartagena din 419 le confirmă pe toate și le înmulți cu ale sale proprii, se număra încă și un canon care în occident — chiar pe teritoriul african — mult timp a fost desființat, adecă canonul sinodului de sub Ciprian din anul 256 privitor la botezul ereticilor. În fine s'au introdus ca canoane obligatoare pentru întreaga Biserică orînduiele numeroșilor părinți grecesei, dar nici una din ale episcopilor romani; pe când la apus decretatiile episcopilor romani erau puse pretutindenea în rînd cu ca-

noanele și aveau cel puțin aceeaș valoare, cum aveau în orient canoanele unui Vasile, Atanasie, Ciril cel Mare și alții. Canonul al 2-lea trulan nu putea prin urmare să fie plăcut la Roma și în tot occidentul.

Asemenea le-a venit greu celor din Roma și canonul 35 în care se stabili ordinea scaunelor patriarhale după rang, în mod foarte neplăcut scaunului Romei și anume: 1. Roma, 2. Constantinopol, 3. Alexandria, 4. Antiohia și 5. Ierusalimul.

Dar și unele obiceiuri apusene au fost condamnate decisiv. Așa a fost oprit postul Sâmbetei și mîncarea sîngelui și cu deosebire a cărnei de animale sugrumate ceea ce în occident era permis, cum și mîncarea de ouă și brînză în timpul postului mare. Mai departe s'a interzis a zugrăvi pe Cristos ca miel, cum era obiceiul în occident. Asemenea se cerea de la episcopi să nu fie căsătoriti iar preoților li se confirmă dreptul a trăi în căsătorie, dacă s'ar fi făcut ea înainte de hirotonia în subdiacon, ba se oprî aspru a se cere la hirotonie făgăduința de celibat și se spunea anume, că acesta este un obicei apusan.

Cu toate că erau prezenți la sinod și reprezentanți apuseni, încă și de acei ce se numiau legați ai scaunului roman, canoanele sinodului acestuia, cum se poate lesne înțelege, au fost respinse în Roma de papa Serghie I (687—701) și numai papii posteriori au fost înduplecați de Iustinian II în timpul domniei lui de a doaua oară (705—711) a primi sinodul acesta și

canoanele sale, probabil cu excepțiunea acelor ce erau neplăcute apusenilor. Papa Adrian I (772—795) când trimise legați la sinodul VII ecumenic (787) recunoscă în epistolele sale către sinod canoanele sinodului VI ecumenic ca atare, și tot astfel făcă și sinodul VII ecumenic în hotărârile sale. Cu toate acestea ceilalți papi se feriră iarăși a recunoaște canoanele acestea ca ecumenice și pe timpul papei Nicolae I (858—867), când se făcă ruptura între Roma și Constantinopole, atunci apuseni respinseră canoanele trulane ca curat orientale, pe când biserica răsăriteană ține și veneratează până astăzi aceste canoane ca canoane ecumenice, iar sinodul trulan ca sinod ecumenic.

Nu puține erau și nemulțumirile ce dănuiau între orient și occident de pe timpul monofisiților, monotelitelor și iconomahilor. O nemulțumire durabilă de acest fel fii măsura ce Leon Isavru luă la 732 în lupta în contra icoanelor de a lipsi scaunul roman de moșiile și venetele din Italia de jos și a da patriarhului de Constantinopole jurisdicțiunea asupra Italiei de jos și a Iliricului oriental.

Așa sta lucrul, la finea veacului IX (863), când izbucni între Roma și Constantinopole cearta din care se născu direct schisma. Cearta aceasta a fost provocată de altă ceartă, care se iscă încă din 857 pentru patriarhul din Constantinopole, adevăc dacă patriarh legitim este Fotie sau Ignatie.

(Va urma)

Isus Cristos

— Cu cuvintele s. Scripturi, textul de la Neamțul —

(Continuare)

97. Isus în Ierusalim la serbarea săntirii templului

Și umbla prin orașe și prin sate învățând, și cale făcând în Ierusalim.

Și se făceau atunci în Ierusalim, și era iarnă. Și umbla Isus în biserică în pridvorul lui Solomon. Deci l-au impresurat pe el Iudeii și i-au grăit lui: „Până când vei lua sufletele noastre? De ești tu Cristos, spune noaue fără de șială“. Răspuns-a lor Isus: „Am zis voaue și nu credeți; lucrurile cari eu fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine. Ci voi nu credeți, că nu sunteți din oile mele, precum am zis voaue.“

„Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc pe dinsele și vin după mine. Și eu le dau lor viață vecinică. Și nu vor perii în veac și nimeni nu le va răpi pe ele din mâna mea. Tatăl meu, carele le-a dat mie, mai mare decât toți este; și nimenea nu poate să le răpească pe ele din mâna Tatălui meu. Eu și Tatăl una suntem“. Deci Iudeii iarăși au luat petri, ca să arunce asupra lui. Răspuns-a lor Isus: „Multe lucruri bune am arătat voaue de la Tatăl meu; pentru care dintru aceste lucruri cu petri aruncați asupra mea?“ Răspuns-au lui Iudeii zicând: „Pentru lucru bun noi nu aruncăm cu petri asupra ta, ci pentru hulă; că tu om fiind te faci pe sine-ți Dumnezeu.“ Răspuns-a lor Isus: „Au nu este scris în legea voastră: eu am zis Dumnezei sunteți? Dacă pe aceia i-au numit Dumnezei, cătră cari au fost cuvântul lui Dumnezeu, și nu

poate să se strice scriptura. Pe carele Tatăl m'a săntit și m'a trimis în lume, voi ziceți, că: hulă grăesci, pentru căci am zis, că Fiul lui Dumnezeu sunt? De nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu-mi credeți mie. Iar de fac, de și nu-mi credeți mie, credeți lucrurilor, ca să înțelegeți și să credeți, că Tatăl este întru mine, și eu întru el“.

Deci cântau iarăși să-l prindă pe el și a eșit din mâna lor.

98. Isus despre intrarea în împărăția mesiană

Și a mers iarăși de cea parte de Iordan în locul, unde a fost Ioan întâiu botezând; și a rămas acolo. Și mulți veniau la dinsul, și ziceau că: „Ioan nici un semn nu a făcut, iar toate câte a zis Ioan pentru acesta adevărate erau.“ Și mulți au crezut acolo întru însul.

Și i-a zis oare-cine lui: „Doamne, au puțini sunt cei ce se mântuesc?“ Iar el a zis lor: „Nevoiți-vă a intra pe ușa cea strîmtă. Că mulți, zic voaue, vor căuta să intre și nu vor putea. Deci după ce se va scula stăpânul casei și va încuia ușa, și veți începe a sta afară și bate în ușa zicând: Doamne, Doamne, deschide noaue, și răspunzând va zice voaue: Nu vă știu pe voi de unde sunteți, atunci veți începe a zice: Am mâncat înaintea ta și am beut, și în ulițele noastre ai învățat. Și va zice: Zic voaue, nu vă știu pe voi de unde sunteți; depărtați-vă de la mine toți lucrătorii nedreptății. Acolo va fi plângerea și scrijuirea dinților; când veți vedea pe Avram și pe Isac, și pe Iacob, și pe toți proroci întru împărăția lui Dumnezeu iar voi scoși afară; și vor veni dela răsărit și dela apus și dela meazănoapte și dela mează-zi, și vor vedea întru împărăția lui Dumnezeu. Și iată sunt pe urmă cari vor fi întâiu, și sunt întâiu cari vor fi pe urmă“.

99. Fariseii indeamnă pe Isus să fugă. Isus despre Ierusalim

În ziua aceea s'au apropiat oare-cari din fariseii zicând lui: „Ești și te du de aici, că Irod va să te omoare.“ Și a zis lor: „Mergând spuneti vulpei acesteia: Iată scot dracii și fac vindecări astăzi și mâne, și a treia zi mă voi sfârși. Însă mi-se cade astăzi și mâne și în cealaltă zi a merge, că nu este cu putință să piară proroc afară din Ierusalim. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori prorocii și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum adună găina puii săi sub aripi, și nu ați voit. Iată se lasă voaue casa voastră pustie; și amin grăesc voaue, că nu mă veți vedea de acum până va veni, când veți zice: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.“

100. Isus în casa unui fariseu

Și a fost când a intrat el în casa oare-căruia din boerii fariseilor, sâmbăta, ca să mănânce pâne, și aceia îl pândiau pe el. Și iată un om bolnav de idropică era înaintea lui. Și răspunzând Isus a zis cătră farisei și cătră legiuitori, grăind: „Oare este slobod sâmbăta a vindeca?“ Iar ei a tăcut; și apucându-l a vindeca pe el și l-a slobozit. Și răspunzând cătră ei a zis: „Căruia dintre voi fiul sau boul de va cădea în puț, au nu îndată îl va scoate pe el în ziua sâmbetei?“ Și n'au putut răspunde lui la acestea.

Și zicea cătră cei chemați pildă, luând aminte cum își alegeau șederile mai sus, zicând cătră dinșii: „Când te vei chema de cine-va la nuntă, nu ședeai în locul cel mai de sus, ca nu cum-va să fie chemat de

dinsul altul mai cinstit de cât tine. Și viind cela ce și pe tine și pe acela a cheimat va zice-ție: Dă locul acestuia. Și atunci vei începe cu rușine locul cel mai de jos a-l ținea. Ci când te vei cheima, mergând zezi la locul cel mai de jos; ca când va veni ce te-a cheimat să-ți zică ție: Prietene, suie-te mai sus; atunci îți va fi ție cinstea înaintea celor ce vor ședeă împreună cu tine. Că tot cel ce se înalță se va smeri, și cel ce se smeresce se va înalță.

Și zicea și celui ce-l chemase pe el: „Când faci prânz sau cină, nu cheima prietenii țoi, nici frații țoi, nici rudele tale, nici vecinii bogati; ca nu când-va să te cheme și ei pe tine, și să-ți se facă ție răsplă-tire. Ci când faci ospet, chiamă săracii și neputin-cioșii, șchiopii și orbii. Și fericit vei fi, căci nu pot să-ți întorcă; că ție se va întoarce ție întru învierea dreptilor.”

Și auzind acestea unul din cei ce ședeau cu el a zis: „Fericit este cel ce va prânzi întru împărăția lui Dumnezeu.”

Iar el a zis lui: „Un om oare-carele a făcut cină mare și a chemat pe mulți. Și a trimes pe sluga sa în ceasul cinei să zică celor chemați: Veniți, că iată gata sunt toate. Și au început toți dimpreună a se lăpăda. Cel d'întăiu a zis lui: Țarină am cumpărat, și am nevoie să ies și să o ved; rogu-te să mă ierți. Și altul a zis: Părechi de boi am cumpărat cinci, și merg să-i ispitesc; rogu-te să mă ierți. Și altul a zis: Muiere mi-am luat, și pentru aceasta nu pot veni. Și înforcându-se sluga aceea a spus Domnului său acestea: Atunci mâniindu-se stăpânul casei, a zis slugei sale: Eși curând la ulițe și răspântiile cetăței, și săracii, și bolnavii, și șchiopii, și orbii adu-i aicea. Și a zis sluga: Doamne, s'a făcut cum ai poruncit, și încă mai este loc. Și a zis Domnul către sluga: Ieși la drumuri și la garduri, și-i silleşce să între ca să se umple casa mea. Că zic vouă: că nici unul din bărbații aceia, ce erau chemați, nu va gusta cina mea.”

101. Isus despre urmarea după sine și sarea stricată

Și mergea cu dinsul popoare multe, și întorcându-se le-a zis lor: „Ori-cine vine către mine, și nu uresce pe tatăl său, și pe mamă, și pe muiere, și pe feciori, și pe frați, și pe surori, încă și pe sufletul său, nu poate fi ucenic al meu.”

„Cela ce iubesc pe tată sau pe mamă, mai mult de cât pe mine, nu este mie vrednic. Și cela ce iubesc pe fiu sau pe fică, mai mult de cât pe mine, nu este mie vrednic. Și cel ce nu-și poartă crucea sa, și vine după mine, nu poate fi ucenic al meu. Că cine dintre voi vrând să zidească turn, au nu întâiu șezând își socotesce cheltuiala, de are cele spre să-vîrșire? Ca nu când-va punând el temelă și neputând săvîrși, toți cei ce-l vor vedea să înceapă a-l batjocuri zicând, că: acest om a început a zidi și n'a putut săvîrși. Sau care împărat, mergând, să se lovească cu alt împărat la răboiu, au nu șezând întâiu, se stătu-esc de va putea cu zece mii să se întîmpine cu cela ce vine asupra lui cu douăzeci de mii? Iar de nu încă fiind el departe, trimițând solie, se roagă de pace. Deci așa fiesce-carele dintre voi, carele nu se lăpădă de toate avuțiile sale, nu poate fi ucenic al meu. Bună este sarea; iar dacă sarea se va strica, cu ce se va îndulci? Nici în pământ, nici în gunoii nu este de treabă; afară o lăpădă pe ea. Cela ce are urechi de auzit audă.”

(Va urma)

Din Istoria Bănatului Severin

(Continuare)

Guvernarea Bănatului

Abia licurise pentru Severin aurora libertății¹⁾ și nobilimea comitatului, împrăștiată asupra regiunilor învecinate, se grăbi a trimite (31 August 1688) pe Petru Măcicaș (Macskás), Mihail Ivul și Francisc Fiath, la Viena, ca să întrevină pentru redobândirea moșiilor și a tuturor privilegiilor, care le-au fost perdut în urma copleșirii turcești. Promițind a sluji cu devotament, ziua și noaptea maiestății sale, stăruințele deputațiunii au fost în parte încoronate de succes.

Sigfrid Breuner, în calitate de comisariu împărătesc, a fost însărcinat (24 Iulie 1689), până la altă dispozițiune prea înaltă, să lase pământul și moșiile Severinului în posesiunea, iar nici de cum în proprietatea acelor nobili, care le-au stăpănit înainte de venirea Turcilor, apoi să arête într-o consemnare specială numele stăpânilor de odinioară și acelor de present a tuturor moșiilor din Severin. Referitoriu la moșiile fără stăpân a fost imputernicit Petru Măcicaș, să dispună în numele comisariului, după cum va afla de bine.

Țeranii nu s'au împărtășit de asemenea privilegiu. Cu vătămarea drepturilor garantate de regii maghiari și principii transilvăneni s'a poruncit, ca Românii așa numitelor districte valahe să plătească, până la altă dispozițiune definitivă, și mai departe dijma și toate sarcinile obicinuite din țenăre din țărârea vitelor, din rodul vitelor și al cerealelor. E minimalul gratificării mai mult un fel de ademenire; aceea dispozițiune prea înaltă, în care se poruncesce să nu se iee dela țărâni moșiile, care li s'au donat din partea Turcilor și a oficerilor austrieci, nici chiar acelea, care, în decursul anilor fiind părăsite de nobili, au fost grijite și cultivate cu munca lor proprie.

Nu numai pentru redobândirea intereselor particulare, ci mai cu seamă pentru conservarea drepturilor publice s'a luptat nobilimea comitatului Severin. Nobili Ștefan Fiath, Mihail Ivul, Mihail Fodor, Nicolae și Mihail Găman, Nicolae Toth, Iacob Olas, Ioan Bobic, Ioan Măcicaș și Alesandru Vitan, întruniți în casa lui Petru Măcicaș; susținând că denumirea lui Șava de comite suprem al comitatului, care e străin și nu posedă pământ în Severin, s'a făcut cu vătămarea drepturilor și prerogativelor avitee, deciseră să protesteze contra acestei denumiri. Acestui protest s'au alăturat civii cetățitor Logoj, Caransebeș și peste 80 nobili adunați în scopul acesta la Alba-Iulia.

Curtea din Viena n'a privit mișcarea aceasta ca un lucru de toate zilele. Crezând, că dacă va denumi pe lângă numitul Șava pe contele Laurențiu Pekry de comite suprem, se va potoli nemulțămirea, îndrumă pe Veterani să pertracteze cu cei malconțenți în această afacere.

Referitoriu la denumirea lui Pekry s'au învoit nobili a-l recunoasce de comite suprem, deoarece-ce

¹⁾ Răboiul de 16 ani; pag. 25

după propria lui mărturisire, familia numitului ar fi avut cândva moșii în Severin; iar în ceea-ce privește denumirea lui Sava, dânsii, cu provocare „la usul vechiu și drepturile avitice“, denegară categoric supunerea și ascultarea, din motive, „că este străin și că alegerea Banului, după cum e numele usitat a ocârmuitorilor Severinului, este un drept eschisiv al nobilimei“.

La 4 Februarie, în anul luptei dela Zenta (1698), nobilimea, întrunită în Caransebeș, își puse încă odată votul ei în cumpănă întru apărarea autonomiei strămoșesci.

În această adunare memorabilă se declară mai întâiu scaunul „Banilor“ de vacant; purcezându-se apoi la alegere s'a luat concludul, cu abatere dela „usul vechiu“, să se ofereze această dignitate palatinului Povel Esterházy, ear încât dânsul n'ar voi să primească alegerea, atunci nobilii își dau votul pentru contele Nicolae Bercsenyi, Gavrilă Iosica, Ioan Fiath și pentru Petru Măcicaș de Tincova, rugându-se de rege să întărească ca „Ban“ pe unul din cei designați.

Vezând Leopold I, că nobilimea pretinde cu perseveranță respectarea instituțiilor ei, denumi, cu delăturarea lui Mihail Sava, în 9 Aprilie 1698 pe Petru Măcicaș de comite suprem al comitatului Severin. În literile regale estradate în scopul acesta, se accentuează că Petru Măcicaș este mare proprietariu al comitatului numit, că nobilimea a cerut să fie instituit în scaunul comiților supremi, se zice, că în activitatea, sa, de vice-comite al comitatului, a fost zelos și neobosit, apoi că a anticipat din averea proprie sume însemnate pentru alimentarea armatei imperiale și că s'a distins la apărarea orașului Caransebeș (1697).

Petru Măcicaș e cel din urmă comite suprem al comitatului. Dimpună cu el se îngroapă pentru vecie autonomia vechiului Severin. Paladiul, cu care ne mândrim, nu s'a pierdut însă din nimernicia străbunilor nostri, care, pre cum vezurăm, chiar și în timpuri furtunoase, în cea mai perfectă armonie și bună înțelegere, luptându-se fără șovăire pentru revindecarea libertăților și prerogativelor avitice, au stors dela monarh ceea-ce era cu putință să se mai câștige. Vina e a timpurilor apuse, care, ca și astăzi ne-au fost atât de vitrige!

În urma păcii dela Belgrad remase Timișana, prin urmare și Severinul în mâna Turcilor. Drept aceea soarta sa este d'aci înainte legată de soarta Timișanei.

Pacea dela Pojarevaț (1718) o aduse sub stăpânirea Austriei.

Prințul Eugen de Savoia propuse, ear guvernul central din Viena dispuse, ca, pe baza dreptului armelor, Timișana să se separeze de Ungaria și să se administreze ca provincă autonomă, după cum se administrează și guvernează provinciile ereditare, căci numai așa va fi cu putință a se ținea Transilvania în supunere, ear marginile dela S. Ungariei, numai în chipul acesta se pot apăra contra necredincioșilor. *Timișana*, pentru care s'a adoptat numele *Banatul timișan*, remase deci o provincă austriacă.

Fiind noaua creațiune espusă la atacurile Turcilor și afacerile ei de tot derute, s'a încredințat regularea acestora așa numitei *administrațiunii provinciale* (Landes-Administration), care după organizațiunea ei, a fost pentru început militar-camerală.

Administrațiunea provincială a Banatului, subordinată consiliului de resboiu și camerei aulice, era compusă din militari și din persoane aparținătoare statului ostășesc administrativ sau corpului funcționarilor camerali. În fruntea administrațiunii, ca guvernator al provinciei, era comandantul general al provinciei, care stăpânea tot odată și asupra Serbiei, până la Timoc ca provincă adnexată Austriei în urma păcii dela Pojarevaț.

Primul guvernator a fost contele Mercy. El a împărțit Banatul în 11 districte și fie care district în cercuri. Districtele sunt următoarele: Timișoara, Cianaț, Ciacova, Becicherec, Panciova, Vêrșet, Palanca noauă, Lipova, Logoj-Făget, Caransebeș și Orșova-Almăj. Părțile muntoase ale Clisurei (strimțorile Dunărei) formau un despărțământ de sine stătătoriu.

(Va urma)

Reuniunea învățătorilor români gr. or. dela școalele confesionale din diecesa Caransebeșului.

Onoratelor Despărțăminte!

Comitelul Reuniunii noastre învățătoresci a luat pentru anul de gestiune 1901/2 următoarele dispozițiuni:

1. Sub conducerea domnilor Președinți de până acuma să se efectuească reconstituirea Despărțămintelor Reuniunii conform §-lui 37 din statute având actul de constituire a se înainta comitetului imediat după constituire.

2. În înțelesul §-lor 2 și 36 din statute, Despărțămintele vor ține cel puțin două adunări și în cât se poate ambulante, în care membrii se discute asupra chestiunilor pedagogice ținând disertațiuni și lecțiuni practice din orice disciplină a școalei, luând parte la prelegerile practice ale școalei, în care se țin întrunirile, precum și la discușiunile aspra propunerilor practice și a ocupării de odată cu toate clasele. În adunările Despărțămintelor să se pună pond și pe ramul economic ținând disertațiuni și lecțiuni practice din pomărit, vierit și stăpănit, atât în sinul învățătorimei, cât și în al poporului nostru.

3. În special Despărțămintele sunt provocate a se ocupa cu următoarele:

a) Planul de învățământ pentru școalele noastre populare având a se pertracta de nou și a se staveri definitivmintele în proximal nostru congres național bisericesc, Despărțămintele sunt provocate a se ocupa în general cu planul actual de învățământ al Consistoriului nostru diecesan și observările asupra lui a

le înainta comitetului Reuniunii spre ulterioara afacere. Iar ca Despărțemintele se aibă cunoștința de un nou plan de învățământ al comitetului Reuniunii învățătorilor din diecesa Aradului, cu care Despărțemintele acestei Reuniunii încă să ocupă în anul acesta, se pune la dispoziția Despărțemintelor acest proiect de plan de învățământ.

b) Proiectul de împărțirea oarelor pentru școalele noastre populare, elaborat de membrul Reuniunii, George Cătană, se predă Despărțemintelor Reuniunii în câte 10 exemplare pentru fiecare Despărțământ spre studiere, pertractare și referare comitetului.

c) „Cartea copiilor“ ilustrată pentru II. primară, compusă de învățătorul St. C. Alexandru, învățătoriu în Srediștea mică, se transpune Despărțemintelor spre studiere și referare, respective spre a-și da părerea, dacă se poate admite ca manual în școalele noastre.

4. Cu provocare la conlusul adunării generale din acest an, de sub Nr. 39 prot., Comitetul vine a provoca cu toată serioșitatea pe membrii învățători a plăti taxa prescrișă de 3 coroane, iar cassarii Despărțemintelor a înainta imediat toate încassarile, acestui comitet, ori cassariului central Nicolae Ianculescu, învățătoriu în Gavojdia. Întrând la cassa centrală competențele anului curgătoriu, comitetul va fi în pozițiunea de a putea tipări diplome noi pe sama membrilor. Iar spre a putea rectifica registrele și cartea membrilor, după ce s'a constatat, că în statul învățătoresc au obvenit multe schimbări, Presidiul fiecărui Despărțământ are a înainta cât mai îngrabă acestui comitet o consemnare a membrilor după comune, ca așa să se poată compune exact consemnările cassarului despre restanțele, cari anul acesta au a se licuida.

5. Prin cercularile noastre din 1/13 Septemvre 1899 Nr. 158 și 22 Octomvre 1900 Nr. 124, Despărțemintele au fost recercate a recomanda învățătorilor, preoțișmei și inteligenței noastre comandarea Almanahului Reuniunii, edat din incidentul iubileului de 25 de ani al Reuniunii și de asta dată vine a recomanda acest op de valoare literară apreciat în mod foarte favorabil de foile noastre. Acest op se poate comanda la subscrisul notariu pe lângă taxa de 2 cor. și 30 bani pentru portul postal.

6. Depărțemintele noastre sunt rugate a câștiga cât mai mulți membrii la Reuniunea noastră învățătorescă.

7. Protocoalele adunărilor de Despărțeminte au a se înainta totdeauna la timp, adecă la 8 zile după fiecare adunare, și anume în copia autentică.

8. Mai departe se aduce la cunoștința Despărțemintelor, că în înțelesul conlusului adunării generale din acest an de sub Nr. 41 prot. având a se ținea adunarea generală proximą în orașual *Fiume*, comitetul a luat de pe acum dispozițiile de lipsă. Deci dară se recomandă P. T. Domni membrii ai Reuniunii, ca iar de pe acum să se pregătească cu cele de lipsă pentru adunarea aceasta.

9. În fine pentru promovarea scopurilor Reuniunii apelăm în mod repetit la zelul și datorințele învățătorilor și așteptăm, ca cu toții să ne facem datorința cu consciențioșitatea recerută.

Bocșa-montană, din ședința cumitetului Reuniunii ținută la 3/16 Noemvre 1901.

Traian Lința
președ. Reun.

Ioan Marcu
notariu.

Varietăți

Botezul Domnului s'a serbat ca totdeauna cu rară pompă. Sânta liturgie a fost pontificată de Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea*, asistat de Prea Cuvioșia Sa Domnul Arhimandrit *Filaret Musta* și de preoțișmea aflătoare în loc. Sântirea apei s'a făcut la *Crucea* din piața mare în prezența unui public foarte numeros. Compania de onoare, a fost comandată de d-l Căpitan *cav. de Michalici*.

Concertul Reuniunii române de cântări și musică din loc, aranjat în presara de Sânt-Vasii, a succes cât se poate de bine. Corurile și mai ales „Puișorul“, apoi duetul „Păserică trecătoare“, cântat de d-șoarele *Maria* și *Silvia Stoiacovicu* au secerat frumoase aplause, — un fapt, ce ne îndreptătesce să credem, că Reuniunea ar face și mai mari progrese, dacă ar fi mai mult sprijinită din partea publicului nostru. După concert a urmat dansul, care a ținut până în zori de zi.

Mulțămită publică. Societatea română de cântări și musică din Caransebeș, vine a aduce și pe această cale cele mai călduroase mulțămiri P. S. S. Domnului Episcop *Nicolae Popea*, care a binevoit a suprasolvi la concertul dela Sânt-Vasii cu 10 coroane, și P. C. S. Domnului Arhimandrit *Filaret Musta* cu 6 cor. Caransebeș la 10/23 Ianuarie 1902. — *Comitetul*.

Cas de moarte. Marti în 8/21 Ianuarie a reposat doamna *Maria Băiaș n. Palcu* în etate de 75 de ani și în al 56-lea an al fericitei sale căsătorii, după un morb îndelungat. Remășiștele pământesci ale decedatei s'au depus spre vecinică odihnă Joi în 10/23 l. c. la 2 $\frac{1}{2}$ oare după amezai în cripta familiară din cimiteriul gr. or. rom. din loc. Actul inmormântării, la care a binevoit a participa P. S. S. D. Episcop diecesan *Nicolae Popea*, P. C. S. D. Arhimandrit *Filaret Musta* și mult public, l-a săvârșit P. O. D. Protopresbiter *Andrei Ghidiu*, asistat de presbiterii *Ioan Stoian* și *George Buru*, și de diaconul Dr. *Petru Ionescu*. — Pe reposata o deplâng: soțul *George Băiaș*, ficele: *Elena*, *Minodora*, *Anica*, *Elisa* și *Mariți*, ginerii: *V. Măndrean*, *G. Liuba*, *Dimitrie Bratu*, nepoții *Iosif* și *George Palcu*, *Aurora* și *Victor Bordaș*, *Elvira Sommer n. Bordaș*, *Dionisie Liuba*, *Aladar Sommer*.

Din diecesă. *Din Bozovicu ni se scrie cu datul de 9 Ianuarie 1902:* Nu e mult, de când am scris în foaia aceasta despre frumoasa festivitate întâmplată cu ocașiunea sântirii bisericii și instalării preoților locali. Precum îmi sălta atunci inima de bucurie, așa îmi

saltă acum, când sunt în plăcută pozițiune a raporta tot lucruri bune, frumoase și lăudabile — demne de urmat.

Sunt foarte vesel, că de un timp încoace în comuna noastră Bozoviciu se petrec numai lucruri bune și frumoase. Deu Dumnezeu, să domnească tot aceeaș unire și bună înțelegere între noi cei de un sânge, — căci atunci suntem siguri, că mâna dușmanului, va fi prea slabă de a ne sparge ori despărți.

Renovându-se biserica noastră și aducându-se într-o stare destul de frumoasă, bunul nostru părinte Ioan Brinzeiu și neobositul episcop Ilie Ruva văzând, că la o astfel de biserică trebuie și steaguri corespunzătoare, și având în vedere, că biserica cu renovarea picturii a spesat foarte mult, aceștia au deschis o colectă și așa, în urma stăruinței și neobositului lor zel și interes față de s. biserică a încurs în timp foarte scurt dela bunii și religioșii noștri poporâni pe seama steagurilor suma de 760 cor., cu care sumă s'a procurat un steag de mătășă roșie foarte fină în preț de 600 cor. și unul de mătășă vânăta în preț de 130 cor. Banii pentru acest din urmă steag i-a dăruit bunul nostru creștin Petru Păscariu.

Sântirea acestora s'au îndeplinit cu mare solemnitate de către preoții locali, duminică în 6 Ianuarie a. c. în ziua „Botezului Domnului“.

Răspunsurile s'au osecutat cu multă precisiune de către corul vocal din loc sub conducerea Dlui prim-episcop și cassariu la institutul nostru românesc „Nera“ Ilie Ruva. Toți contribuții au fost de față fiind invitați de către părintele Ioan Brinzeiu printr-o invitație specială.

Cu aceasta ocaziune, parohul nostru Ioan Brinzeiu, ne-a întâmpinat cu o frumoasă vorbire, arătând mai întâiu însemnătatea zilei Botezului Domnului, după care trece la frumoasele și pompoasele steaguri.

După-ce vorbește despre datorințele creștinilor față de s. biserică zice: „Oare poate fi pentru un părinte și păstoriu sufletesc mai mare bucurie de cât aceea, când vede, că creștinii lui din mult-putinul, ce îl au, jertfesc pentru biserica lor? De o astfel de bucurie mare e cuprinsă inima mea în acest moment înălțătoriu, pentru-că văd, că creștinii noștri au înaintea ochilor sântele datorințe față de sânta noastră maică biserică, unde află scut atât în bune cât și în rău. — Dovadă aceste frumoase steaguri, pe sama bisericei, cari sunt podoaba bisericei noastre și cari fapte creștinesci servesc comunei noastre spre onoare. — Cred, că fac un mare serviciu, dacă las să se cetească în auzul tuturor numele donatorilor, cari au alergat cu dinarul lor la facere steagurilor, în aceea firmă și mare speranță, că în scurt timp voi fi învrednicit de fericirea, a cetii din acest loc pe rând numele tuturor credincioșilor aparținători comunei noastre bisericesci. (Cetesc numele donatorilor și continuă :) Aceștia sunt donatorii, cărora le poftesc viață îndelungată. Dumnezeu, bunul, le răsplătească ostenelele, jertfele și darurile, ce fiesc care de bună

voie a adus pe sama bisericei noastre. (Apoi încheie cu următoarele :) La această srbătoare mare și însemnată a Botezului Domnului precum și la sântirea steagurilor, am fost îndemnat a vă întâmpina cu aceste cuvinte isvorite din inimă curată și binevoitoare față de Dvoastră, rugând pe atotputernicul Dumnezeu, carele e părintele tuturor și dela care așteptăm tot darul, să vă trăească la mulți și fericiți ani!“

După finea s. Liturgii, am mers cu procesiune afară în piață, unde sa îndeplinit prin preoții: Ioan Brinzeiu și Nicolae Bihoiu sântirea a apei înaintea unei cruce de ghiață făcută cu mare măiestrie și în fața unui public foarte numeros — luând-parte chiar și cei de altă confesiune. Steagurile noi, prin a căror frumsețe s'a dat actului și mai mare însemnătate încă s'au scos afară.

Aceste acte srbătorești încă vor rămânea neprețuite în inimile creștinilor adevărați, căci și cu această ocaziune ceteai de pe fețele tuturor, că sunt cuprinși de o bucurie nespuse de mare.

Donatorii, cari au contribuit la cumpărarea steagurilor, sunt următorii: Iuliu Novac adv. director la „Nera“ 40 cor., Ilie Popistiu major ces. și reg. de artilerie 40 cor., — „Nera“ cassa de păstrare 50 cor., Ioan Brinzeiu paroh 30 cor., Ilie Ruva episcop și cassariu 30 cor., Ioan Stanoiloviciu 30 cor., Nicolae Olariu 30 cor., Iancu Chetrinescu 20 cor., Ion Groșorean protopretore 10 cor., Iancu Pirtea locot. ces., reg. în pens. 10 cor., Vasile Ruva 5 cor., George Străin proprietariu 15 cor., Milan Gyermek notariu 10 cor., Radu Mateiu episcop 10 cor., Petru Pișlea senior 3 cor., George Pișlea 10 cor., Aurel N. Simțion comptabil la „Nera“ 20 cor., Dr. Atanasie Brădean medic 10 cor., Paul Țimirișeviciu major. ces. și reg. 5 cor., Daniil Radivoieviciu 10 cor., Alimpie Gerjoaba 20 cor., Iohann Wittak 5 cor., Simion Disela pensionist 20 cor., Petru Ienia primariu 10 cor., Nicolae Ciosa ogași 5 cor., Mihail Smeu 5 cor., Craia Piescu 5 cor., Virgil Nediciu 10 cor., Ilie Piescu 10 cor., Daniil Verendeanu învățătoriu 10 cor., Petru Iovescu 20 cor., Daniil Iova 20 cor., Isaia Iovescu 20 cor., Ion Beloescu 10 cor., Traian Țunia învățătoriu 10 cor., Albert Magyari 10 cor., Iancu Pungila 5 cor., Călin Ciosa 6 cor., Maxim Ruva 10 cor., George Pungila 5 cor., Vichentie Bujor 20 cor., Pavel Milla 10 cor., Petru Păscariu 130 cor. Apoi a mai dăruit Magdalena și Sofia Geisswinkler 2 măsaie pre iconostase foarte frumoase și Paulina Bussa a lucrat Baldachinul și alte lucruri de preț pe seama bisericei. Resplata le va fi dela Tatăl din Ceriuri. — „*Granicerul*“.

Convocare. Prin aceasta se convoacă adunarea despărțământului Biserica-Albă, aparținătoriu Reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale gr. or. din diecesa Caransebeșului, carea se va ținea *Joi în 17/30 Ianuarie 1902* a. m. precis la 8 oare în sala școalei noastre confesionale din comuna *Vrânciu* cu următoriu program: 1. Asistarea în corpore la prelegerile practice ale învățătorului local cu școlarii săi ocupând deodată toate 6 clasele. 2. Deschiderea

adunării. 3. Critică asupra prelegerii ținute. 4. Constituirea despărțământului. 5. Disertațiuni și prelegeri practice. 6. Încasarea tacselor restante și curente precum și înscrierea de membri noi. 7. Designarea locului și timpului pentru proxima adunare precum și esmiterea a doi membrii pentru autentificarea protocolului. 8. Eventuale propuneri. 9. Închiderea adunării. Sasca-Română în 7 Ianuarie 1902. — *Nicolae Mircea* președ. desp.

Din Herendești ni se scrie: Reuniunea rom. din Herendești (com. Caraș-Severin) a aranjat a doua zi de Crăciun un concert împreună cu teatru, care a succes pe deplin. Cântarea a fost executată bine, reuniunea aplaudată cu entuziasm. Laudă se cuvine plugariului *Dimitrie Duma*, dirigentul acestui cor, care prin zel și dexteritate a adus corul herendeștienilor la o stare înfloritoare. Poesiile: „Vlăduțul mamei“ și „Șoldan viteazul“ au fost foarte bine predate de *Dimitrie Jivan* și *Zenovie Mărgineanșu*. Piesa teatrală: „Nunta țărănească“, a succes peste așteptare; diletanții s'au achitat cu multă vervă de rolurile lor. Domnii, cari prin oferte benevole au întins mâna de ajutoriu la aranjarea producțiunii de mai sus sunt: Dr. Góza Herglotez, mare proprietariu 10 cor.; Ent. Barbulescu, not. cerc. 5 cor.; Sim. Barbulescu, comerc. 4 cor.; Dionisie de Fodor, not. cerc. 3 cor.; A. Wagner, vice not. 3 cor.; Coriolan Bredicean, avocat 2 cor.; Mihail Beșan, not. public regesc 2 cor.; Familia Biro 2 cor.; Dr. Stefan Petroviciu, avocat 2 cor.; Dr. P. Marcu, avocat 2 cor.; Dr. A. Vălean, avocat 2 cor.; Dr. I. Pártos, avocat 2 cor.; Ernest Patzel 2 cor.; Alex. Novac, învățătoriu 2 cor.; Coriolan Birăescu 1 cor.; Iulian Vodă, comerc. 1 cor.; Corneliu Biro, teolog 80 fil.; Alex. Onaie 50 fil. Iosif Barbu 40 fil. Primească susnumiții Domni multe noastre mulțămite pentru sprijinul lor. — *Comitetul Reuniunii*.

Invitare. Directorul de muzică, d-l. *George Dima* aranjază cu conlucrarea dnei *Maria Dima* și a cântărețului dramatic, dl *Dumitru Popovici*, sub egida „Reuniunii române de cântări și muzică“ și a „Reuniunii germâne de cântări“ din Recița montană Luni, la 27 Ianuarie 1902 în sala otelului Klémens un cocert, la care on. public e respectuos invitat.

Himen. Ni-se anunță căsătoria domnului *Nicolae Cibian*, cleric absolut, cu d-ra *Livia*, fiica preotului *Laurențiu Barzu* în Bacamezeu. Cununia va avea loc Duminecă în 13/26 Ianuarie 1902, la 3 oare a. m. în biserica gr. or. rom. de acolo.

Societatea academică „Junimea“ din Cernăuți aranjază un *Bal* Joi în 6 Februarie 1902 st. n. în localitățile societății filarmonice. Presidentul de onoare: Eudoxiu baron Hormuzachi, Presidentul comitetului aranjator: Othon cav. de Flondor, Presidentul societății: Maximilian Hacman. Începutul la oarele 8^{1/2} seara.

Eusevie Popovici: Istoria Bisericească, traducere de *Atanasie*, Episcopul Râmnicului Noului Severin, și *Gherasim*, episcopul Eparhiei Argeșului. Vol. I dela an. 1—1054, Vol. II de la an. 1054—1900. București, 1901. — Se poate comanda la *Librăria Diecesană din Caransebeș*.

Concurs

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistoriu diecesan ddo 2 Iuliu Nr. 2751 Șc. ex 1901 pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. română din comuna **Berini**, protopresbiteratul Buziașului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu anual în bani gata 321 cor. 80 fil.
2. 14 Hectolitri grâu socotiți în bani 188 cor.
3. 14 Hectolitri cucuruz socotiți în bani 100 cor.
4. 20 metri de lemne în natură numai pentru învățătoriu, ce fac 80 cor.
5. Cortel liber cu douăe chilii, cămară, cuină, jumătate juger grădină intravilană și jumătate estravilană.
6. Paușal pentru scripturistică 10 cor.
7. Pentru participarea la conferințele învățătoresci și adunarea generală a reuniunii învățătoresci 26 cor.
8. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.
9. Pentru încălzirea școalei comuna dă 16 metri lemne.
10. În afaceri oficioase și pentru aducerea lemnelor necesari în curtea școalei învățătoriu capătă trăsuri grătuite.
11. Învățătoriu ales este îndatorat a compune socoata bisericeii și a cultului pentru ce primesce o remunerație de 10 cor.

Învățătoriu ales e obligat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua pe școlari și școlarițe cântările bisericeii.

Pentru servii învățătoresci prestate înainte de ocuparea acestui post vacant, comuna nu acordă nici un emolument decât numai cele espuse în acest concurs.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se presinte în vr'o Duminecă sau serbătoare în sânta biserică, dar nici de cum în ziua de alegere.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trimite recursese, provăzute cu documentele prescise și adreseate comitetului parohial din Berini, la Prea On. Oficiu protopresbiteral din Buziaș.

Berini la 21 Novembre 1901. 2—3 [3]

Comitetul parohial

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.